

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4C/196/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212208832
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2015:8212208832.5

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov samosudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v právnej veci žalobcu K. V. V., W.. XX.XX.XXXX, F. O. X, XXX XX F., proti žalovanému Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov, o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou dňa 19.04.2011 pôvodne na Okresnom súde Bratislava I domáhal určenia neplatnosti právneho úkonu, ktorým bol uskutočnený zápis vlastníckeho práva k jeho bytu č. X, 1. poschodie, O. X, Bardejov.

Žalobca svoj návrh odôvodňoval tým, že v roku 1992 podal písomnú žiadosť o bezplatný prevod bytu na O. G. Č.. X, blok J.-X do svojho vlastníctva, avšak k prevodu nedošlo. Žalobca svojím návrhom žiadal, aby súd určil, že zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností Správy katastra Bardejov v prospech Okresného stavebného bytového družstva Bardejov (ďalej len „OSBD“) k obytnému domu č. XXX, ul. O. Č..X, Bardejov a k bytu žalobcu je neplatný.

Podaním zo dňa 12.02.2012 a 27.04.2012 žalobca reagoval na výzvy súdu zo dňa 17.01.2012 a 29.03.2012 a uviedol, že svojou žalobou sa domáha neplatnosti zápisu „nášho bytu“ do katastra nehnuteľností, pričom ako žalovaného označil Katastrálny úrad Prešov.

Uznesením sp. zn. 6 Ndc 26/2012 z 5.12.2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) konštatoval, že na konanie a prejednanie tejto veci je vecne a miestne príslušný tunajší súd, ktorý pôvodne namietal, že na prejednanie a rozhodnutie je príslušný Krajský súd v Prešove, keďže žalobca sa domáha preskúmania rozhodnutia správneho orgánu - príslušného katastrálneho úradu.

V podaní doručenom súdu dňa 12.02.2014 Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, uviedol, že Katastrálny úrad Prešov bol zákonom č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 345/2012 Z. z.“) zrušený dňom 01.01.2013 a jeho pôsobnosť prešla na Správu katastra Prešov. Zákom č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 180/2013 Z. z.“) s účinnosťou od 01.10.2013 boli správy katastra zrušené a pôsobnosť prešla na Okresný úrad Prešov. Taktiež v podaní bolo uvedené, že žalobca sa žalobou domáha určenia neplatnosti právneho úkonu a žaloba smeruje proti zápisu, ktorý vykonala bývalá Správa katastra Bardejov. To znamená, že žaloba by s poukazom na zákon č. 180/2013 Z. z. s účinnosťou od 01.10.2013 mala smerovať proti Okresnému úradu Bardejov, katastrálny odbor.

Okresný úrad Prešov, katastrálny odbor, vo svojom podaní doručenom súdu 10.03.2014 uviedol, že žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu žalobcom pravdepodobne smeruje proti prvostupňovému rozhodnutiu, teda voči prvostupňovému správne orgánu a pasívne legitimovaným by mal byť Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor.

Súd nariadil pojednávanie na deň 17.06.2014, na ktorom vypočul žalobcu, ktorý uviedol, že trvá na svojom návrhu na začatie konania a nesúhlasí s tým, akým spôsobom bolo zapísané vlastnícke právo k jeho bytu na O. G. Č. X, Bardejov, na základe rozhodnutia Mesta Bardejov zo dňa 16.10.1995. Žalobca zároveň uviedol, že pasívne legitimovaným v tomto spore má byť Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor.

Uznesením zo dňa 06.08.2014 súd pripustil zámenu účastníkov konania a to tak, že namiesto doterajšieho žalovaného Okresný úrad Prešov, katastrálny odbor (pôvodne Katastrálny úrad Prešov) má byť žalovaným Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.09.2014.

Dňa 08.12.2014 bolo súdu doručené podanie žalovaného, v ktorom uviedol, že určenie účastníka konania je nesprávne, nakoľko žalovaný - Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor ako štátny orgán nemôže byť pasívne legitimovaný v občianskoprávnom konaní. Zároveň uviedol, že žalobca mal ako žalovaného v konaní uviesť súčasného vlastníka nehnuteľnosti, a nie správny orgán. Totožné skutočnosti zopakoval žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 23.02.2015, v ktorom navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 13.04.2015, na ktoré sa žalobca ani žalovaný nedostavili, pričom žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, ale o odročenie pojednávania nežiadal. Súd v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, podaniami žalobcu a žalovaného, výsluchom žalobcu, uznesením najvyššieho súdu č. k. 6Ndc/26/2012-35 zo dňa 05.12.2012, zápisnicami z pojednávanií, podaniami Okresného úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov, Okresného úradu Prešov, katastrálny odbor, uznesením č. k. 4C/196/2012-81 zo dňa 06.08.2014, listinnými dôkazmi preukazujúcimi vlastníctvo k bytu č. X, 1. poschodie, O. X, Bardejov, ako aj ďalšími s vecou súvisiacimi listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Na základe rozhodnutia Mesta Bardejov ÚPaŽP č. XX/XX zo dňa 16.10.1995 Správa katastra Bardejov Katastrálneho úradu v Košiciach uskutočnila zápis v podobe záznamu o vlastníckom práve k obytnému bloku J. X, parcela č. 1XXX, k. ú. Bardejov, O. X, X, X/XXX v prospech OSBD.

Žalobca v tomto konaní, v ktorom sa domáhal určenia neplatnosti prevodu bytu v prospech OSBD, pôvodne označil ako žalovaného Katastrálny úrad Prešov, ktorý bol zákonom č. 345/2012 Z. z. zrušený dňom 01.01.2013 [Čl. I § 1 písm. h)] a jeho pôsobnosť prešla na Správu katastra Prešov (§ 7 ods. 1), pričom zákonom č. 180/2013 Z. z. s účinnosťou od 01.10.2013 boli správy katastra zrušené [§ 8 písm. e)] a ich pôsobnosť prešla zo zákona na okresné úrady (§ 9 ods. 3).

Na pojednávaní konanom dňa 17.06.2014 žalobca uviedol, že pasívne legitimovaným v tomto konaní má byť Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor. Uznesením zo dňa 06.08.2014 súd pripustil zámenu účastníkov konania z doterajšieho žalovaného Okresný úrad Prešov, katastrálny odbor (predtým Katastrálny úrad Prešov) na Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor.

Podľa § 1 ods. 1 a 3 zákona č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam účinného v čase zápisu vlastníckeho práva (ďalej len „zákon č. 265/1992 Zb.“) do katastrov nehnuteľností zriadených zákonmi národných rád (ďalej len „kataster“) a vedených príslušnými orgánmi Českej republiky a príslušnými orgánmi Slovenskej republiky (ďalej len „príslušné orgány republík“) sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, a to vlastnícke právo, záložné právo, právo zodpovedajúce vecnému bremenu, predkupné právo, pokiaľ má mať účinky vecného práva, a iné práva, pokiaľ boli zriadené ako vecné práva k nehnuteľnostiam. Zápisom sa rozumie vklad (§ 2), záznam (§ 7), poznámka (§ 9) alebo ich výmaz.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 265/1992 Zb. práva uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, sa zapisujú záznamom (ďalej len „záznam“) údajov na základe listín vyhotovených štátnymi orgánmi a iných listín, ktoré podľa osobitných predpisov potvrdzujú alebo osvedčujú právne vzťahy, do katastra.

Podľa Čl. I § 1 písm. h) a § 7 ods. 1 zákona č. 345/2012 Z. z. účinného do 30.09.2013 zrušujú sa katastrálne úrady. Pôsobnosť katastrálnych úradov ustanovená osobitnými predpismi prechádza na správy katastra v sídlach krajov.

Podľa § 8 písm. e) a § 9 ods. 4 zákona č. 180/2013 Z. z. účinnému od 01.10.2013 zrušujú sa správy katastra. Pôsobnosť obvodného úradu životného prostredia, obvodného pozemkového úradu, obvodného lesného úradu, obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie a správy katastra ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad.

Podľa § 2 ods. 1 prvá veta zákona č. 180/2013 Z. z. Okresný úrad je miestny orgán štátnej správy.

Žalobca vo svojej žalobe označil ako žalovaného Katastrálny úrad Prešov, pričom v priebehu konania došlo k zámene účastníkov konania a za žalovaného bol označený Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor.

V danom prípade sa žalobca domáha neplatnosti právneho úkonu. Ide o určovaciu žalobu, ktorá má svoj základ v § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je (určovacej žaloby) sú po procesnej stránke skutočnosti, že účastníci majú vecnú legitímáciu a že na určení je naliehavý právny záujem. Bez toho, aby súd skúmal, či na určovacej žalobe je naliehavý právny záujem, primárne skúmal vecnú legitímáciu, ktorú v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie je, má ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide.

Podľa § 90 OSP účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje. Jedným z predpokladov úspechu navrhovateľa v sporovom konaní je preukázanie, že navrhovateľ je nositeľom práva, ktoré uplatňuje v návrhu na začatie konania (aktívna vecná legitímácia) a odporca je nositeľom tomuto právu zodpovedajúcej povinnosti (pasívna vecná legitímácia). V každom súdnom sporovom konaní existuje okruh otázok, ktoré súd skúma i bez návrhu. Medzi takéto otázky patrí aj aktívna vecná legitímácia navrhovateľa a taktiež pasívna vecná legitímácia odporcu.

Súd konštatuje, že v prípade žalovaného absentuje pasívna vecná legitímácia, pretože tento nie je katastri nehnuteľností určený ako vlastník nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorej sa žalobca domáha určenia neplatnosti zápisu vlastníckeho práva v prospech OSBD. Túto skutočnosť mal súd za preukázanú z LV č. XXXX - čiastočný, k. ú. Bardejov, obec Bardejov, okres Bardejov, podľa ktorého byt č. 6 na 1. poschodí nachádzajúci sa v Bardejove na ul. O. X, je vo vlastníctve OSBD, pričom z tohto LV vyplýva, že obytný dom, v ktorom sa nachádza byt, je postavený na parcele č. XXXX, ktorá je evidovaná na LV č. XXXXX - čiastočný, k. ú. Bardejov, obec Bardejov, okres Bardejov. K zápisu vlastníckeho práva v prospech OSBD došlo aj podľa vyjadrenia Správy katastra Bardejov na základe Rozhodnutia Mesta Bardejov č. Ú. XX/XXXX zo 16.10.1995. Záznam bol povolený dňa 20.10.1995.

Súd konštatuje, že jeho mandukačná povinnosť spočíva v poučení o procesných právach účastníkov konania. Žalobca bol v rámci konania dvakrát vyzvaný (17.1.2012 a 29.3.2012), aby svoj návrh doplnil, pričom bol poučený o tom, ako má doplnenie urobiť. V žiadnom svojom podaní neoznačil ako žalovaného OSBD. Taktiež na pojednávaní dňa 17.6.2014 uviedol, že žalovaným v tomto prípade má byť Okresný úrad Bardejov, katastrálny odbor. Okrem toho uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 4C 196/12 zo 7.11.2013, ktorým súd komplexne poučil žalobcu o jeho procesných právach, tento odmietol prevziať, čo potvrdil svojím podpisom na súdnej zásielke dňa 17.1.2014.

Súd teda konštatuje, že v katastri nehnuteľností je zapísaný ako vlastník niekto iný ako účastník tohto konania a vo vzťahu k tejto osobe - OSBD - zapísanej v katastri nehnuteľností, žaloba nesmerovala.

Je zrejmé, že súd musí skúmať, či v čase vyhlásenia rozsudku existuje právny vzťah, z ktorého má žalobcom tvrdené právo vo svojom rozhodnutí deklarovať a musí skúmať či tento právny vzťah k nehnuteľnosti trvá medzi (v žalobe) označenými účastníkmi konania (§ 154 ods. 1 OSP).

Riadne označenie účastníkov konania ako nositeľov práv (povinností) predmetu konania, je hmotnoprávnou podmienkou podanej žaloby, pričom uplatnenie práva je úzko spojené s procesným postupom, ktorý si účastník konania (žalobca) zvolil a za ktorý nesie sám zodpovednosť prejavujúcu sa napokon v zamietnutí jeho žaloby.

S poukazom na nesplnenie uvedenej hmotnoprávnej podmienky - nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného k predmetu konania, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na právny názor najvyššieho súdu vyslovený v uznesení sp. zn. 6 Cdo 214/2011 z 18.1.2012, v ktorom konštatoval, že vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.

Na základe uvedených skutočností súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP a to tak, že v celom rozsahu úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko ten si ich neuplatnil a podľa názoru súdu mu ani žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.